

Diòcesi d'Oriola

Oriola-Alacant bisbat d'Oriola

Bisbat d'Oriola - Alacant

© Fototeca.cat

Demarcació de l'Església catòlica que té per capital la ciutat d'Oriola i des del 1959 també la ciutat d'Alacant.

La seva demarcació s'estén per la zona meridional de l'actual província d'Alacant (Oriola, Dolores, Elx, Alacant, Novelda, Monòver, Villena, Xixona, la Vila Joiosa, Callosa d'En Sarrià, Callosa de Segura, Mutxamel i Torrevella). Consta de cent vuitanta-cinc parròquies, dividides en disset arxiprestats; una de les parròquies és a l'illa de Tabarca. Té una extensió de 4 415 km². La creació definitiva del bisbat tingué lloc el 1563 a instàncies de Felip II i amb l'autorització del papa Pius IV (1564). El seu territori corresponia a la

episcopologi d'Oriola-Alacant

Gregorio Gallo y de Andrade	1566-1577	de Burgos	José Rada y Aguirre	1760	de Cantàbria
Tomàs Dassió i Albats	1578-1585	de València	Pere d'Albornoz i Tàpia	1761-1767	de València
Cristòfor Robuster i Sentmenat	1588-1593	de Reus	Josep Tormó i Julià	1767-1790	d'Albaida (Vall d'Albaida)
Josep Esteve i Joan	1594-1603	de València	Antoni Despuig i Dameto	1791-1795	de Palma de Mallorca
Andreu Balaguer i Salvador	1605-1626	de la Jana (Baix Maestrat)	Francisco Javier Cabrera y Velasco	1795-1797	de Badajoz
Bernardo Caballero de Paredes	1627-1635	de Medina del Campo (Castella)	Francesc Antoni Cebrià i Valdés	1797-1815	de Xàtiva (Costera)
Joan Garcia i Artés	1636-1644	d'Oriola	Simón López y García	1815-1824	de Nerpio (Castella)
Félix de Guzmán	1645-1646	de Sevilla	Félix Herrero y Valverde	1824-1858	de Fuenlabrada (Castella)
Joan d'Horta i Moreno	1647-1650	d'Oliva (Safor)	Pedro María Cubero y López de Padilla	1859-1881	de Doña Mencía (Andalú)
Lluís Crespí de Valldaura i Brizuega	1652-1658	de València	Victoriano Guisasola y Rodríguez	1882-1886	d'Oviedo
Acaci Marc de Velasco	1660-1665	de València	Joan Maura i Gelabert	1886-1910	de Palma de Mallorca
Josep Vergés	1666-1678	de València	Ramón Plaza y Blanco	1913-1921	de Santa Maria del Cam (castella)
Antoni Sanxis i de Castellar	1679-1700	de València	Francisco Javier de Irastorza y Loinaz	1923-1943	de Sant Sebastià
Josep de la Torre i Orumbella	1701-1712	d'Oriola	José García y Goldáraz	1945-1953	d'Hernani (País Basc)
José de Espejo y Cisneros	1714-1717	d'Alhama de Múrcia (Múrcia)	Pau Barrachina i Estevan	1954-1989	de Xèrica (Alt Palància)
Salvador Rodríguez de Castiblanco	1718-1727	de Palerm (Sicília)	Francisco Álvarez Martínez	1989-1995	de Santa Eulalia de Ferr (Astúries)
José Flores Osorio y de Velasco	1728-1738	de Ponferrada (Castella)			
Juan Elías Gómez de Terán	1738-1759	de Madrid	Victorio Oliver Domingo	1995-	de Mezquita de Jarque (

Episcopologi d' Oriola -Alacant

[governació d'Oriola](#) més Cabdet i Aiora, que eren del Regne de València, però depenien eclesiàsticament, com les poblacions de la governació, del bisbat de Cartagena. Foren constants les qüestions entre Oriola i aquest bisbat, que pertanyia a la corona de Castella mentre Oriola era de la corona catalanoaragonesa. El 1281 el bisbe de Cartagena erigí l'església del Salvador en arxiprestal i el 1412 Benet XIII la transformà en col·legiata. El 1437 Alfons el Magnànim, a petició

d'Oriola, obtingué que el concili de Basilea creés la diòcesi independent d'Oriola i àdhuc nomenés un bisbe propi, Pere Roís de Corella, que no arribà a prendre possessió de la seu (1442-45), car el papa Eugeni IV suspengué totes les butlles del concili de Basilea. Sempre sota la pressió dels oriolans, el 1461 fou nomenat un vicari general amb plens poders per a Oriola, i el 1510 el papa Juli II erigí en catedral la col·legiata del Salvador. La independència no arribà, però, fins el 1563-64, i la nova diòcesi passà a dependre de l'arxidiòcesi de València. El seu primer bisbe en prengué possessió el 1566 i hi reuní el primer sínode diocesà el 1571. El català era la llengua de l'església, i la castellanització no progressà fins al s. XVIII, arran de la guerra de Successió, car Oriola fou ferventment austriacista. Amb el Trienni Constitucional, el bisbe Simón López fou exilitat pel fet d'haver-se negat a admetre la Constitució de Cadis i fou nomenat un bisbe constitucional, Joaquim Jimeno, que fou deposat el 1823. El 1851, amb motiu del concordat, s'havia de traspassar la capital de la diòcesi a Alacant, però no fou dut a terme per circumstàncies polítiques. La persecució religiosa de 1936-39 fou causa de la mort de 54 dels 321 sacerdots i de la destrucció de moltes esglésies i convents. El 1951, en crear-se la diòcesi d'Albacete, l'arxiprestat de Cabdet passà a la nova diòcesi; el 1954 Aiora passà a l'arxidiòcesi de València. La diòcesi d'Oriola rebé, però, l'arxiprestat de Villena, fins aleshores dependent de la de Cartagena, i el 1957 les parròquies alacantines dels arxiprestats de la Vila Joiosa, Xixona i Callosa d'En Sarrià, excepte Benisa, fins aleshores tots de l'arxidiòcesi de València. El 1959, per una butlla del papa Joan XXIII, la diòcesi passà a anomenar-se d'Oriola-Alacant, i la col·legiata de Sant Nicolau d'Alacant fou erigida en cocatedral. La catedral d'Oriola és un edifici gòtic dels s. XIV-XV, molt modificat per restauracions i ampliacions posteriors. La seva col·legiata, creada per Benet XIII el 1412, constava originàriament de tres dignitats i deu canongies. El 1510, en esdevenir catedral, fou augmentada en cinc dignitats, tres canongies d'ofici i vuit de simples, organització que perdura amb petites variacions. La cocatedral d'Alacant té onze canongies.

Col·laboració: GVT